

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van recente artikelen en rapporten die het resultaat zijn van in Nederland gedane waarnemingen en verricht onderzoek. Het gaat om publikaties die betrekking hebben op in ons land in het wild levende vogels. Deze rubriek beperkt zich tot originele bijdragen van minstens regionaal belang. Deze aflevering betreft het eerste deel van het overzicht 1986.

Algemene biologie

VAN ASSELDONK E. 1986. Over de duikactiviteit van de Dodaars buiten het broedseizoen. Roodborsttapuit 5: 97-100.

ELLENBROEK F. 1986. De vorming van avondconcentraties als sociaal gedrag van de Oeverloper. Aythya 25: 41-43, 46.

ESSELINK H. 1986. De Bruine Kiekendief. Waddenbulletin 22: 44-45.

VAN GASTEREN H. 1986. Ransuilen in West- Friesland: aantallen, uitvliegtijden en de invloed van licht op het avondvertrek gedurende de winter. Graspieper 6: 29-34.

HEIJNEN T. 1986. Gedrag van Zwartkopmeeuwen gedurende het broedseizoen: enkele aanvullingen. Roodborsttapuit 5: 57-58. - Waarnemingen bij Budel-Dorplein; in 1986 12-13 vogels in een kokmeeuwenkolonie van 4000-5000 paren.

MARÉCHAL P. 1986. De Huiszwaluw als leverancier van nestgelegenheid. Vogeljaar 34: 202-205.

PHILIPPONA J. 1986. De Glanskop: de minst talrijke mees in Nederland. Graspieper 6: 46-60.

WIJNGAARDEN P. 1986. Sociaal gedrag van de Grote Lijster in de winter. Aythya 25(2): 44-46.

ZOMERDIJK P. 1986. Toommenging en crèchevorming bij de Kuifeend. Graspieper 6: 17-23. - Crèchevorming komt waarschijnlijk weinig voor. Toommenging treedt vooral op bij tomen met zeer jonge vogels (tot een week oud) en bij langdurige storting; uiteindelijk keren de juvenielen naar de eigen moeder terug.

Broeden en voedsel

VAN DEN BERGH W. 1986. Over Haviken en postduiven in een bosgebied te Heerde. Anser (1986) 1: 18-20. - Ongeveer 70% van de door Haviken geslagen postduiven zouden gedesoriënteerd zijn geweest; 50% was jonger dan een jaar.

BOS J. 1986. Windrichtingsvoorkeur bij de nestplaatskeuze van de Huiszwaluw. Vogeljaar 34: 206-208. - Duidelijke voorkeur voor noord en oost (zie ook Roodborsttapuit 5: 101-105).

ESSELINK H. 1986. Roofvogelverslag 1985 Groningen, Friesland, Drenthe. Werkgroep Roofvogels Noord- Nederland, Assen.

ESSELINK P. & VAN BELKUM J. 1986. De verspreiding van de Zeeduizendpoot *Nereis diversicolor* en de Kluut *Recurvirostra avosetta* in de Dollard in relatie tot een verminderde afvallozing. (Rapport GWAO-86.155) Rijkswaterstaat, Groningen.

GELLING G., MARTENS P. & BAKKER M. 1986. Braakballen 1986. In de Vogelkijker 2(4): 7-24. - Analyse braakballen Ransuil (winter), Noord-Drenthe.

GROENINK R. 1986. Nestkastresultaten van de Bosuil in 1985. IJsvogel 5: 23-25. - Broedresultaten uit de omgeving van Oostermaet, Wechelerveld en Ree-erveld.

HEG D. 1986. Over onderzoek naar de voedselkeuze van de Klapekster *Lanius excubitor* en het Witgatje *Tringa ochropus*. Mourik 12: 202-204.

HEIJ C. J. 1986. Nesten van Huismussen, *Passer domesticus*, samenstelling en bewoners. Vanellus 39: 95-97. - Gebaseerd op 144 nesten uit Rotterdam: vorm, grootte, gewicht, materiaal en aanwezigheid van ongewervelde dieren.

HOEKSTRA J. 1986. Nazorg (1). Vanellus 39: 152-155. - Weidevogels in Friesland in 1986.

IEDEMA C. W. & KIK P. 1985. Habitatgebruik en voedselkeuze van Grauwe Ganzen in de Oostvaardersplassen. (Flevobericht 255) Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Lelystad. - Aan de hand van voedselproductie en begrazingsdruk wordt geconcludeerd dat de draagkracht in het vroege voorjaar onvoldoende is om alle Grauwe Ganzen in Flevo-land van voedsel te voorzien. De aanwezigheid van Kolganzen is hier medeverantwoordelijk voor.

JONKERS D. A. 1986. Enkele aantekeningen over de Huiszwaluwen van Lelystad-Haven in 1965-1969. Vogeljaar 34: 185-186.

VAN DER KOOIJ H. 1986. Het broedseizoen van de Tafel-eend. Vogeljaar 34: 24-28. - Beste inventarisatieperiode (Nieuwkoopse Plassen) tweede helft april en eerste helft mei; als datumgrenzen worden 20 april en 20 mei voorgesteld. Gemiddelde legselgrootte 7.1 eieren (n = 12). De verhouding mannetjes tot vrouwtjes was 1.3:1.

LAM E. 1986. Sperwers (*Accipiter nisus*) als prooi in het Spanderswoud (gemeente Hilversum). Korhaan 20: 103-104. - Sperwers als prooi van Havik en Bosuil.

LOK W. & KROL J. 1986. Roofvogels in Friesland. Vanellus 39: 161-163. - Broedresultaten over 1986 van Havik (n = 24), Buizerd (n = 47), Sperwer (n = 13), Wespandief (n = 1), Torenvalk (n = 14), Boomvalk (n = 5), Bruine Kiekendief (n = 10) en Blauwe Kiekendief (n = 7).

PLATTEUW M. 1986. De timing van voedselvluchten bij de Schoorlse Stormmeeuwen. Kleine Alk 4(1): 15-27.

SPAANS B. 1986. Rotganzen op kwelders. Waddenbulletin 22: 4-6. - Van half april tot eind mei 35-40% van de populatie in het Nederlandse Waddengebied: door foerageren op kwelders snelle stijging in lichaamsgewicht mogelijk.

TWISK F. 1986. Het voedsel van Nieuwlandse Kerkuilen. Zwelmpje 1(2): 1-3.

VAN VELZEN J. 1986. Broedende Huiszwaluwen in de omgeving van Haarlem. Vogeljaar 34: 159-162. - Gegevens over de nestplaatskeuze.

- VISSER S. 1986. Nestplaatsen van de Huismus. *Vanelus* 39: 87-94. - Bij voorkeur wordt genesteld op daken onder (gewelfde) pannen.
- VAN WETTEN J. 1986. Voedselterritoria bij Lepelaars. *Graspieper* 6: 43-45.
- VAN WETTEN J. C. J. & WINTERMANS G. J. M. 1986. Voedsel生态学 van de Lepelaars van het Zwane-water en Texel. *Graspieper* 6: 96-109.

Herkenning en verenkleed

- EIGENHUIS K. J. & PLATTEEUW M. 1986. Relatieve vleugellengte bij *Puffinus puffinus*, *Puffinus p. mauretanicus* en *Puffinus griseus*. Meded. Club Zeetrekwaarnemers 9: 24-27. - De gedachte dat de Grauwe Pijlstormvogel relatief langere vleugels ten opzichte van de lichaamslengte zou hebben dan de Noordse Pijlstormvogel blijkt onjuist te zijn.
- DE LUST R. 1986. Over de doortrek van Porseleinhoenen (*Porzana porzana*) en pogingen tot identificatie van individuele vogels. *Veldornit. Tijdschr.* 9: 37-51.
- PLATTEEUW M. 1986. Herkenning van Aalscholver *Phalacrocorax carbo* en Kuifaalscholver *P. aristotelis* in het licht van de recente toename van Aalscholvers in ons land. Meded. Club Zeetrekwaarnemers 9: 11-23. - Determinatie van Kuifaalscholvers blijkt verre van eenvoudig, vooral in de nazomer wanneer er veel jonge Aalscholvers rondzwerven. Een goede beschrijving blijft daarom onontbeerlijk.
- VAN DER WINDEN J. 1986. Een waarneming van twee Kleine Zwanen met een afwijkende pootkleur. *Roodborsttapuit* 5(1): 39.

Trek en ringonderzoek

- VAN AERLE M. P. 1986. Enkele ervaringen met de Blauwborst (*Cyanosylvia svecica*). *Roodborsttapuit* 5: 88-96. - Eerste en laatste waarnemingsdata in zuid-oostelijk Noord-Brabant over 1943-85, alsmede gedragswaarnemingen en ringresultaten (gewijzigd overgenomen uit *Kuluut* 5(1986): 15-23).
- DE BEER R. & MAJOR F. A. 1986. Het aflezen van geringde Kokmeeuwen (*Larus ridibundus*) in het Gooi e.o. *Aythya* 25(2): 3-40. - Op 95 dagen werd 200 uur besteed aan het aflezen van ringen van Kokmeeuwen op voerplaatsen. Er werden ruim 380 ringen afgelezen, waaronder 80 uit Groot-Brittannië, Noord-Europa (exclusief Zweden), Midden-Europa (exclusief DDR) en Oost-Europa (Estland, Letland en Lithouwen). Aandacht wordt besteed aan verplaatsingen, verblijfsduur en invloed van de weersomstandigheden op de verplaatsingen.
- BEINTEMA A. J. & DROST N. 1986. Migration of the Black-tailed Godwit. *Geraut* 76: 37-62.
- BLAUW L. 1986. Waarheen vlogen de Drentse Kokmeeuwen? *Scharrelaar* 13(2): 28-44. - Trek van Kokmeeuwen geringd in het Meeuwenveen in het Nolderveld onder Zuidwolde (D).
- DE BONT M. & VOGEL R. 1986. Vogeltrek, Arnhem en Dieren. *Vlerk* 3: 27-35. - Doortrek in het najaar van piepers en kwikstaarten.
- VAN DEN BRINK H., VOSLAMBER B. & DE VRIES N. 1986. De najaartrek over Groningen in 1983. *Staatsbosbeheer*, Utrecht.

- BUISE M. A. 1986. Terugmelding Torenavalk. *Steltkluut* 16: 87-91. - Terugmeldingen (51 op 564 geringd) van Torenavalken uit oostelijk Zeeuws-Vlaanderen.
- BUURMA L. 1986. De hoogte van de trek boven de Peel: radar- en veldwaarnemingen vergeleken. Meded. Landelijke Werkgroep Vogeltrekten 5(1): 4-17.
- DAVIDSON N. C. & PIERSMA T. 1986. International wader migration studies along the east atlantic flyway: preliminary results from spring 1986. *Wader Study Group Bull.* 47: 2-3.
- DEKKER R. 1986. Over herkomst en trek van bij Castrium geringde Tijftjaffen. *Graspieper* 6: 24-28. - Doortrekverloop, maten en gewichten van 242 gevangen Tijftjaffen (1977-83).
- VAN DORT J. & POOT M. 1986. Over de nachttrek over Utrecht in het najaar van 1985. *Kruisbek* 29: 136-146. - Tellingen van nachttrek door middel van turven van roepjes.
- VAN GASTEREN H. 1986. Late doortrek van de Grutto in het voorjaar van 1986: een vergelijking tussen trek-tellingen en slaapplaatstellingen. *Graspieper* 6: 136-139. - Trekellingen geven een gemiddeld vroegere doorkomst weer dan slaapplaatstellingen. Slaapplaatsen worden al zeven dagen bezocht voordat vestiging in de broedgebieden plaatsvindt.
- HULSCHER J. B. 1986. Wisselingen in de sexratio van de Kuifeend in de loop van het jaar in de provincie Groningen. *Grauwe Gors* 14(1): 6-11.
- KOFFIJBERG H. & KOFFIJBERG K. 1986. Voorjaartrek van roofvogels bij de Eemshaven. *Grauwe Gors* 14(2): 9-27. - Tellingen in 1984 (21.3-11.6, 51 dagen, 267 uren) en 1985 (maart tot en met mei, 81 dagen, 542 uren). Overzicht van alle waargenomen roofvogels, gesplitst naar leeftijd en geslacht, trekrichting en tijd van de dag.
- KOOPMAN K., TIMMERMAN A. & ENGELMOER M. 1986. Verslag Steltloperinggroep Fryske Feriening foar Fjildbiology over 1983 en 1984. *Twirre* 9(3): 1-43.
- LEVERING H. 1986. Over de herkomst en trek van bij Castrium geringde Goudhaantjes. *Winterkoning* 17: 14-21. - Vangsttotalen en sex-ratio (1975-85, n = 1299, waaronder 61% ♂♂) en biometrische gegevens.
- MARÉCHAL P. 1986. Een en ander over de Huiszwaluwen in hun winterkwartieren en enige aspecten over hun gedrag. *Vogeljaar* 34: 249-255.
- PETERI G. J. 1986. Fenologie van de Gierzwaluw in de omgeving van Deventer vanaf 1961. *IJsvogel* 5: 89-94. - Fenologie over 1961-86, exclusief 1975-79. Vanaf einde jaren zestig tendens tot later terugkeren op de broedplaatsen.
- PRAK F. & VAN DIJK K. 1986. Geringde Kokmeeuwen (*Larus ridibundus*) in de stad Groningen, winter 1985/86. *Grauwe Gors* 14(3): 14-17. - Van 36 Kokmeeuwen werd de ring geheel of deels afgelezen.
- SCHIEKERMANN H. 1986. Over herkomst en trek van bij Castrium geringde Rietgorzen. *Graspieper* 6: 110-115. - Doortrekverloop van 433 gevangen Rietgorzen (1977-83); 62% mannetjes, 63% eerstejaars (van de op leeftijd gedetermineerde vogels). Eerstejaars vogels trekken in het najaar iets eerder door dan adulte; vrouwtjes ook iets eerder dan mannetjes.
- SCHEPERS F., SCHOLS R. & VAN DEN BIJTEL H. 1986. De trek van de Huiszwaluw over Nederland in de jaren 1979-1985. *Vogeljaar* 34: 230-248. - Doortrek in

1982-85, gebaseerd op systematische tellingen. Seizoenverloop (voor- en najaar), dagpatroon en vliegrichting.

WESSELS H. 1986. Kraanvogels (*Grus grus*) op de trek, waargenomen rond de gemeente Eisbergen in de jaren 1976-1985. *Schrievers* 2(3): 16-22.

VAN WESTRIENEN R. & MARTEIJN E. 1986. Zichtbare voorjaarstrek langs de Westzeeuwsvlaamse kust. *Vogeljaar* 34: 115-120. - Sterke trek van onder meer steltlopers en zangvogels bij Breskens in de voorja- ren van 1981-85.

Nestkasten

VAN DER CRUIJSEN F. 1986. Nestkastenresultaat broedsei- zoen 1985. *Mourik* 12: 77-83.

— 1986. Nestkastenresultaat broedseizoen 1986. *Mourik* 12: 194-198.

GROENINK R. 1986. Nestkastresultaten van de Torenvalk in 1985. *IJsvogel* 5: 41-44.

LEYS H.N. 1986. Nestkastonderzoek Bennekome Bos 1976-1985. *Pennevluchten* 4: 57-59.

WESTRA D. 1986. Nestkastbezetting voorheen en nu. *Nieuwsbrief Werkgroep Nestkastonderzoek* 4(1): 6-12.

Voorkomen van soorten

ANONYMUS 1986. Huiszwaluwneststellingen in 1984 en 1985. *Korhaan* 20: 54. - Tellingen in 22 bebouwde kommen in het Gooi. In 1984 en 1985 respectieve- lijk 639 en 599 nesten. Over 1978-85 afgenomen van c. 1100 tot c. 700 nesten.

ANSELIN A. 1986. Enkele gegevens over het voorkomen van de Bruine Kiekendief (*Circus aeruginosus*) in het westelijke deel van het Oostvlaams krekenge- bied. *Veldornitol.* Tijdschr. 9: 90-97.

APPERLOO J. 1986. Appelvinken *Coccothraustes cocco- thraustes* in het werkgebied van de VWG Alkmaar e.o. *Kleine Alk* 4: 73-77. - In 1975-86 respectievelijk 1, 4, 4, 1, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 16 en 17 exemplaren. In 1986 zeker één en mogelijk twee broedgevallen bij Bergen. Maximale groepsgrootte zes.

BAKHUIZEN J. J. 1986. Voorkomen van Grauwe en Rosse Franjepoot in de regio Amsterdam. *Gierzwaluw* 24: 9-12.

DE BAKKER J. 1986. Drastische afname van de Huiszwa- luw - *Delichon urbica* - in O. Z. Vlaanderen. *Stelt- kluut* 16: 75-80. - In 1969 en 1985 respectievelijk 1454 en 446 nesten.

BEEMSTER N. 1986. Doortrek en overwintering van Slechtvalken in het Lauwersmeer. *Grauwe Gors* 14(2): 4-8. - Toename van het aantal waargenomen vogels in 1972/73-1985/86. (september-mei) van respectievelijk 2, 1, 2, 6, 7, 9, 4, 5, 13, 7, 11, 12, 28 en 27 (max. aantal per maand opgeteld per jaar). De meeste overwintelaars zijn volwassen; onvol- wassen dieren worden vooral tijdens de doortrek gemeld. Belangrijkste prooien: eenden (vooral Wintertaling) en steltlopers. Een gekleurde vogel (maart 1983) bleek afkomstig uit Zuid-Zweden.

BEKAERT L. 1986. Zomerwaarnemingen van de Kwak (*Nycticorax nycticorax*) in het krekengebied tussen Sint-Margriete en Assenende (Oost-Vlaanderen). *Veldornitol.* Tijdschr. 9: 98-106. - Minimaal drie en

maximaal vijf adulte en onvolwassen vogels op vijf plekken in Oost-Vlaanderen, 1.7-27.8.86. In aan- grenzend Nederland zijn in 1985 ook waarnemin- gen bekend geworden.

VAN BEUSEKOM R. 1986. De najaarstrek van Fitis en Tjiftjaf over het Muiderzand in 1984 en 1985. *Grauwe Gans* 2: 41-51. - Tellingen van Fitissen en Tjiftjaffen in 15 ha struweel. Fitis voornamelijk in augustus en eerste helft september, Tjiftjaf vooral van half september tot half oktober (met uitloop tot half november).

— 1986. Herfsttrekverloop van Gele Kwikstaart op het Muiderzand in 1984 en 1985. *Grauwe Gans* 2: 73-80. - Gebiedstellingen op het Muiderzand bij Almere: mediane doortrekdata in 1984 29.8 (n = 84) en in 1985 6.9 (n = 340).

BOLLEN G. A. 1986. De Oeverzwaluw als broedvogel in Limburg in 1986. *IJsvogeltje* 39: 92-94. - In zeven kolonies 351 hollen en 270 broedparen.

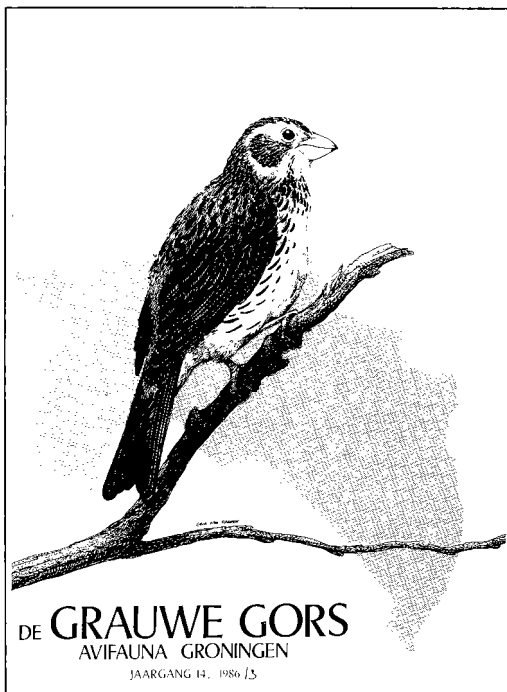
BOUDEWIJN T. J. & MES R. G. 1986. De Tafelcenden van het noordelijk deel van de Delta. Bureau Ecoland, Leeuwarden.

BREDENBEEK J. 1986. Roekenkolonies in het Midden- IJsselgebied in 1985. *IJsvogel* 5: 21-22. - In 1984 en 1985 respectievelijk 4255 en 3466 nesten.

— 1986. Roekenkolonies in het Midden-IJsselgebied in 1986. *IJsvogel* 5: 136-138. - In 21 bewoonde kolonies werden 4603 nesten geteld, een toename van bijna 16% vergeleken met 1985 (exclusief de kolonie bij Heeten).

BUISE M. A. 1986. De Torenvalk in 1984. *Steltkluut* 16: 18-26. - Broedgevallen van Torenvalken in oostelijk Zeeuws-Vlaanderen in 1972-84, met broedresulta- ten.

BUISE M. & BLEYENBURG R. 1986. De Steenuil in 1984. *Steltkluut* 16: 56-59.



- VAN DIJK K., VOSLAMBER B., ESSELINK H. & BEEKMAN J. 1986. De Knobbelzwaan als broedvogel in Groningen in 1984 en 1985. *Grauwe Gors* 14(1): 12-26. - In 1985 naar schatting 140-160 paren in Groningen. Grotendeels standvogel. Geringe influx uit Baltische landen na streng winterweer; enkele hiervan vestigden zich als broedvogel. In 1984 en 1985 behoorde c. 50% van de broedpopulatie tot de witte kleurfase. Bij witte mannetjes en witte vrouwtjes mislukten significant vaker broedsels.
- DIJKSEN A. 1986. De Zwarte Specht op Texel. *Skor* 5: 40. - Toename van aantal waarnemingen waaronder 13.10.84-17.5.85 een mannetje en 5.1-30.3.85 een vrouwtje.
- GERRITSE W. 1986. De aalscholverkolonie in de Hengfordervwaarden. *IJsvogel* 5: 138-140. - In 1984-86 respectievelijk 4, 6 en 43 bewoonde nesten.
- GERRITSE W. G. 1986. Het broedbestand van de Blauwe Reiger in Salland-Zuid in 1985. *IJsvogel* 5: 19-20. - Twaalf kolonies met 181 nesten.
- GLAS J. 1986. Oeverzwaluwen in de provincie Groningen in 1986. *Grauwe Gors* 14(3): 10-13. - In 20 kolonies in 1979 en 1984 respectievelijk 500 en 519 paren.
- GROOT KOERKAMP G. 1986. Het voorkomen van de Canadese Gans langs de IJssel in de winter van 1984-85. *IJsvogel* 5: 11-19. - Aantalsverloop over december 1984 t/m mei 1985 ($n = 1166$).
- 1986. Broedvogelverspreiding van de Geelgors in Zuidwest-Salland. *IJsvogel* 5: 85-89. - In 1983-85 werden op 11 050 ha 78 territoria vastgesteld, daarvan 10 in het open veld/houtwallen en de rest op kapvlaktes, jonge aanplantingen en langs bosranden.
- 1986. Het voorkomen van de Geelpootmeeuw langs de IJssel. *IJsvogel* 5: 113-129.
- HARDER J. 1986. Ontwikkelingen in de broedvogelstand van Huiszwaluwen in de Flevopolders in de jaren 1966-1985. *Vogeljaar* 34: 173-180. - Jaren met kleine aantallen waren 1968, 1969, 1974 en 1983-85.
- HOTTINGA A. 1986. Broedgeval van Brilduiker - *Bucephala clangula* - ten Z. van Veessen. *IJsvogel* 4: 105-111. - In juni 1985 een vrouwtje met 7 jongen.
- JANS E. 1986. Het voorkomen van de IJsvogel in de winter in het Rijk van Nijmegen. Deel 2: Verspreiding. *Mourik* 12: 9-17.
- 1986. De Blijfster *Turdus torquatus* L. (L.) in het Rijk van Nijmegen e.o. 1960-1985. *Mourik* 12: 69-76. - Bij de sommering van 67 waarnemingen (107 ex.) blijkt de voorjaarsstrek (vooral april) veel geprononceerder te zijn dan de najaarsstrek (vooral oktober).
- DE JONG J. 1986. Herstel van de Kerkuil in Friesland sinds 1979. *Vanellus* 39: 69-74. - Door het plaatsen van nestkasten, bijvoeden en fokken nam de Friese populatie toe van acht paren in 1979 naar 45 paren in 1985.
- JONKER K. 1986. Hoeveel Lepelaars kwamen er in de Zaanstreek in 1984 en 1985? *Grutter* 10: 3-6.
- JONKERS D. A. 1986. Het voorkomen van Ooievaars in 1986 in Nederland. *Vogeljaar* 34: 271-274. - Acht paren (3 wild, 5 gemengd met project-Ooievaars) brachten 9 jongen groot.
- KOLE R. A. 1986. Voorkomen van de Huiszwaluw in het Gooi en omstreken. *Vogeljaar* 34: 162-172. - Tellingen in 22 plaatsen over 1978-85 laten een afname zien in broedvogelaantallen.
- VAN DER KOLK H. 1986. De Knobbelzwaan in Atlasblok 27-15 Zuid-Oost. *Tureluur* 6: 29-30. - Broedbiologie, voorkomen "Poolse variëteit", overwintering.
- KONING F. 1986. Wanneer is de Visarend het talrijkst? *Graspieper* 6: 140-141. - In Amsterdamse Waterleidingduinen veel meer herfst- dan voorjaarswaarnemingen; het omgekeerde geldt voor Burgervlotbrug.
- 1986. Over de trek en het biotoop van de Morinelplevier. *Graspieper* 6: 13-16. - Uitgaande van waarnemingsrubrieken in tijdschriften en avifauna's (1960-82) worden 124 najaarswaarnemingen van 225 vogels en 146 voorjaarswaarnemingen van 3360 vogels verwerkt. Voorjaarsstrek in april en vooral mei; najaarsstrek vooral in augustus. In de IJsselmeerpolders het talrijkst in het voorjaar, langs de kust juist in de herfst.
- LENSINK R. 1986. Roekenkolonies in 1985 en 1970-1985. *Vlerk* 3: 42-43. - Aantalsverloop van broedende Roeken in het werkgebied van de VWG Arnhem.
- LEYS H. N. 1986. Inventarisatie van de Fuut in 1983. *Vogeljaar* 34: 49-61. - Ongeveer 50% van alle potentieel geschikte biotopen werd geteld. De populatieomvang wordt geschat op 6900-7600 paren (1983). In 1966-67 en 1975-76 resp. 3600-3800 en 5000-5400 paren. Op minstens 30 plaatsen kolonies van 5-150 nesten. Broeden in steden is talrijker geworden.
- MARIS W. 1986. De recente achteruitgang van de Patrijs; een literatuurstudie naar omvang en oorzaken. (Doctoraal verslag) Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Arnhem/Rijksuniversiteit Utrecht, Utrecht.
- MARTEIJN E., VAN 'T WESTEINDE P., KRAMER T. 1986. De Huiszwaluw als broedvogel in West-Zeeuwsch-Vlaanderen in 1984 en 1985. *Vogeljaar* 34: 196-201. - Eind jaren zestig 4000 paren, in 1984-85 1900 paren.
- MIDDENDORP B. 1986. Het broedbestand van de Knobbelzwaan langs de IJssel bij Deventer in 1985. *IJsvogel* 5: 1-5. - Elf paren kregen 33 jongen, waarvan er 29 werden grootgebracht (daaronder 7 "witte").
- NUIJTEN A. 1986. Het voorkomen van de Roodborsttapuit als broedvogel in West-Brabant. *Roodborsttapuit* 5: 71-76. - Gebaseerd op archiefmateriaal en tellingen wordt de populatie in westelijk Noord-Brabant in 1979-84 geschat op 75-125 paren.
- PHILIPPONA J. 1986. Over een kolonie Huiszwaluwen bij de Voorstersluis. *Vogeljaar* 34: 181-184.
- PIERSMA T., VLUG J. J., WESTHOF J. H. P. 1986. Twintig jaar ruiende Futen *Podiceps cristatus* bij de Mokkebank, 1966-1985. *Vanellus* 39: 27-37. - Het IJsselmeer nabij de Mokkebank vormt een belangrijke ruiplaats voor Futen in de nazomer. De aantallen namen van 1968 tot 1975 toe van gemiddeld 2000 naar 10 000 vogels. Een vrij sterke doorstroming van ruiende Futen kon worden aangetoond, duidend op uitwisseling met andere gebieden in het IJsselmeer. Voor 1985 werd de ruiende populatie op 18 000 vogels geschat.
- PLATTEEUW M. 1986. Stormmeeuwen *Larus canus* op zee in het broedseizoen. *Meded. Club Zeetrekwaarnemers* 9: 42-50. - De midzomerpiek van Stormmeeuwen bij de Hondsbossche Zeewering bestaat uit broedvogels (3000-5000 paren in de duinen bij Schoorl), die hun foerage verplaatsen van grasland (door uitdroging van de graslanden) naar zee.

- VAN POPPEL A. 1986. Het voorkomen van de Geoorde Fuut als broedvogel in de provincie Noord-Brabant. Roodborsttapuit 5: 19-24. - In 1981 werden in zes gebieden in totaal 12 paren vastgesteld. De belangrijkste broedgebieden zijn De Utrecht (1981: 4 paren) en Groote Meer bij Ossendrecht (1981: 3 paren).
- 1986. Het voorkomen van de Fuut als broedvogel in de provincie Noord-Brabant in 1981. Roodborsttapuit 5: 77-87. - Geschatte populatie 350-425 paren; 146 paren brachten 305 jongen groot.
- ROOS M. 1986. Aantallen en verspreiding in de Zaanstreek. Vogeljaar 34 154-158. - Tellingen van Huiszwaluwen over 1970-85 gaven een sterke afname te zien.
- ROSKAM P. 1985. De Kleine Plevier op Kloosterlanden. IJsvogel 4: 117-123. - Voorkomen en broedbiologie op de Kloosterlanden (IJssel).
- SCHEKKERMAN H. 1986. Boomleeuweriken in het NHD. Winterkoning 17: 1-4. - In het Noordhollands Duinreservaat in 1979-86 resp. 6-7, 11, 10, 6-8, 8, 15-16, 10-11 en 10 territoria.
- 1986. Zwarte Spechten in het Noordhollands Duinreservaat. Winterkoning 17: 8-12. - Aantal waarnemingen toegenomen van 4 in 1973 tot 22 in 1985; aantal territoria in dezelfde periode van 0-1 tot 4 gestegen.
- SCHERMERHORN P. 1986. Pleisterende Paapjes. Vlerk 3: 14-18. - Telmethode, habitatgebruik en doortrekverloop bij Paapjes en Roodborsttapuiten op heidevelden op de ZO-Veluwe.
- SCHOLTEN P. 1986. Ernstige achteruitgang van het aantal huiszwaluwteilers! Gierzwaluw 24(1): 3-4. - Resultaten van tellingen van huiszwaluw-nesten in de omgeving van Amsterdam (1981-85).
- SMAAL M. & BOS J. 1986. Broedpareninventarisatie van roofvogels en uilen in noord-oost drenthe in 1985. In de Vogelkijker 2(1): 43-47. - Inventarisatie van 13 000 ha Drenthe (en aangrenzend Groningen): dichtheden, broedsucces.
- TANGER D. 1986. Kemphanen op doortrek in Noord-Holland. Graspieper 6: 4-12. - Overzicht van slaap- en pleisterplaatsen en doortrekverloop.
- 1986. Gegevens over de voorjaars trek van Regenwulpen in Noord-Holland. Graspieper 6: 132-135. - Piek eind april en begin mei, gemiddelde groepsgrootte bijna 5.
- TRAMPER J. 1986. De Huiszwaluw als broedvogel in 1986. Zwelmpje 1(4): 1-2. - Op Walcheren in 1982 en 1986 resp. 452 en 659 nesten.
- VEENHUIZEN W. 1986. De Huiszwaluw in de provincie Noord-Brabant. Vogeljaar 34: 187-195. - Schatting van 2100-3700 paren in 1984 en 1985.
- VOGEL R. 1986 Roekenkolonies 1981-1986. Vlerk 3: 85-88. - Overzicht van de kolonies in het werkgebied van de VWG Arnhem.
- VOGELZANG F. 1986. Broedgeval van de Buidelmee op de Diemerzeedijk. Gierzwaluw 24: 58-60. - Een nest met jongen in 1986.
- VONCK A. 1986. De Kerkuil in O.Z. Vlaanderen. Steltkluut 16: 13-17. - In 1970-79 resp. 6, 4, 6, 3, 7, 9, 5, 8, 5 en 4 broedgevallen.
- 1986. De Ransuil in O.Z. Vlaanderen. Steltkluut 16: 122-123.
- VAN WESTRIENEN R. 1986. De stand van de Huiszwaluw in West Zeeuws-Vlaanderen in 1985. Duumpje 11

1 ZWELMPJE

VITGAVE VAN DE VOGELWERKGROEP
WALCHEREN



1E JAARGANG - NUMMER 1 - MAART 1986

- (4): 15. - In 1984 en 1985 respectievelijk 499 en 485 nesten.
- 1986. De Geelgors (*Emberiza citrinella*) in West Zeeuws-Vlaanderen. Duumpje 12 (1): 9-10. - Sterke achteruitgang sinds de jaren zestig.
- WILLE H. 1986. De Zwarte Ibis (*Plegadis falcinellus*) in West-Europa: vermoedelijke herkomst van de meest recente meldingen. Veldorn. Tijdschr. 9: 26-36.
- WOETS D. 1986. Bruine Kiekendieven in De Weerribben (1975-1985). Vogeljaar 34 257-270. - Tot 1980 toename, daarna afname. Belangrijkste legtijd tweede helft van april. Gemiddelde legselgrootte 4.58 (n = 115). Van 503 eieren vlogen 304 jongen uit. Legsel- en broedselgrootte neemt af in de loop van het seizoen. Onder 73 prooien vooral vogels (68%).
- WOLFSKEEL D. W. 1986. De Sneeuwganzen (*Anser caerulescens*) in Nederland. (Rapport) Vogelwerkgroep Schagen, Schagen.
- ZOMERDIJK P. 1986. De Zomertaling in Noord-Holland Noord: analyse naar aanleiding van drie totaal-tellingen. Graspieper 6: 67-75. - Vergeleken met een inventarisatie in 1968-70 was de populatie in 1978 ruim 80% afgenomen. Sindsdien stabilisatie, met in 1979-84 171-329 paren.

Gebieden

- DE BY R. & KNOLLE P. 1986. Het Rutbeek-Kooijkerplas project: een overzicht. Ficedula 15: 37-79. - Tellingen in het recreatiegebied „het Rutbeek” en de zandwinningsplas „de Kooijkerplas” in Twente sinds september 1984.

- CASTELIJNS H. 1986. De ontwikkeling van de broedvogelbevolking in de Braakmanpolder (1953-1985). *Vel-dorn. Tijdschr.* 9: 57-76.
- DIJKSTRA H. & DE VRIES N. 1986. Vloevelden Ter Apel, bedreigd? *Grauwe Gors* 14 (1): 33-35.
- HOOGERS B. J. & LEYS H. N. 1986. Het plassengebied bij de Noordberg (het wel en wee van 43 vogelsoorten hoofdzakelijk in het winterhalfjaar in 1954 t/m 1984). *Pennevluchten* 4 (3): 1-49.
- IEDEMA C. W. & KIK P. 1986. Het zoetwatermoeras de Oostvaardersplassen. (Flevobericht 259) Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Lelystad. - Beschrijving van de ecologie van zoetwatermoerasen (deel 1), dito van de Oostvaardersplassen (deel 2) en inrichting en beheer (deel 3).
- NIJLAND F. & TIMMERMAN AZN, A. 1986. Vogellevens rond de Grote Wielen. *Vogeljaar* 34: 97-107. - Voorkomen van broed- en wintervogels rond de Grote Wielen (nabij Tietjerk en Giekerk). In 1979-81 71 broedvogelsoorten.
- PEETERS L. 1986. Broedvogels van de Renselse Moeren. *Roodborsttapuit* 5: 25-38.
- ZIJLSTRA M. 1986. De weidevogelbevolking van de Kie-vitslanden in de periode 1966-1982. (Flevobericht 266) Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Lelystad. - Ontwikkeling van de weidevogelbevolking in relatie tot beheer. Aantallen namen in de beginpe-riode (1969-75) toe; daarna afname tot in 1982, zowel in hooi- als weiland. Oorzaak is vermoedelijk afname van voedselaanbod en dekking biedende vegetatie.
- Vogelbescherming en natuurbeheer**
- BOUDEWIJN T. J. & MES R. G. 1986. De ontwikkeling van de vogelstand in het Hollands Diep/ Haringvlietge-bied in de periode 1978-1984 en de invloed van het peilbeheer op watervogels. *Bureau Ecoland, Leeu-warden*.
- BOUDEWIJN T. & WOUDESTRA A. 1986. Rotganzen op boe-renland. *Waddenbulletin* 22: 7-9. - Verjaging van Rotganzen van agrarisch cultuurland is alleen zin-vol als er een alternatief foerageergebied voorhan-den is.
- GLAS J. 1986. Roofvogels vroeger en nu. *Grauwe Gors* 14 (2): 28-37. - Beschrijving van de roofvogelstand in de provincie Groningen in 1856, 1920, 1950, 1970 en 1985.
- GULDEMOND A. & TANGER D. 1986. Het effect van inten-sief graslandgebruik in Waterland op weidevogels. *Vogeljaar* 34: 1-16. - Met een vrije maaidatum heb-ben Kievit en Grutto goede kansen hun legsel uit te broeden vóór het maaien, Tureluur minder en Scholekster, Wilde Eend en Slobeend geringe kan-sen. Een deel van de aanwezige pullen kan op eigen kracht de percelen verlaten tijdens het maaien. Voorbeweid land geeft weidevogels extra broedge-legenheid, met name Kievit en Scholekster.
- HOEKSTRA J. 1986. Nazorg (1). *Vanellus* 39: 152-155. - Weidevogels in Friesland in 1986.
- HOSPER U. G. & WIJMEGA E. 1986. Broedvogels en beheer van Wolwarren en Jan Durkspolder. *Vanellus* 39: 141-149.
- VAN DER KOLK H. 1986. Het effect van inhalen van achterstallig onderhoud op landgoed „Windesheim” op 21 soorten broedvogels. *Vogel-jaar* 34: 130-134. - Na restauratiewerkzaamheden in 1982-84 bleken 18 van 21 soorten afgenomen te zijn.
- TANGER D. 1986. Bescherming van legsels van weidevo-gels in de Zaanstreek in 1985. *Grutter* 10: 39-41.
- 1986. Bescherming van legsels van weidevogels in Noord-Holland in 1985. *Graspieper* 6: 61-66.
- WINKELMAN J. E. 1986. Voortgang van het vogelonder-zoek in en rond het windpark bij Oosterbierum. *Vanellus* 39: 98-101.
- VAN ZOET J. 1986. Zilvermeeuwen, een plaag? *Wadden-bulletin* 22: 65-69.